

Klass: Gastropoda (snäckor), **Ordning:** *Caenogastropoda*, *ordo incertae sedis*, **Familj:** Epitoniidae (vindltrappsäckor), **Släkte:** *Epitonium*, **Art:** *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1798) **Synonymer:** *Hyaloscala clathratulum* (Kanmacher, 1798)

Kännetecken

Epitonium clathratulum har ett långt koniskt skal (apikalvinkel 30–35°) med raxidig spira. Skalet kan bli upp till 12 mm högt och 4 mm brett. De 11–12 vindlingarna är starkt välvda, och sista vindlingen upptar omkring 40 % av den totala skalhöjden. Vindlingarna möts inte, utan sammanlänkas av utanpåliggande kölformade tväråsar som bildar en spiral längs skalet. På varje vindling finns även 18–22 tväråsar vilka är låga, smala, skarpa och tätt liggande. Skalsömmarna är djupa. Skalöppningen upptar omkring en fjärdedel av skalhöjden, och ytterläppen är i basen utåtvänd. Både skalet och djuret är vita.

Utbredning och status

Arten är utbredd från västra Medelhavet till Norge på 30-100 meters djup. I Norge förekommer den norrut till 60,5°N. I svenska vatten förekommer arten på mjukbottnar i Bohuslän, Kattegatt och påträffas även sällsynt i danska delen av mellersta och norra Öresund. Senaste fyndet rapporterades från hundra meters djup vid Väderöarna 2002, men annars är arten inte rapporterad under senare år. Artens tycks således numera vara mycket ovanlig i svenska vatten, men dess status är oklar och mer kunskap behövs.

Ekologi

Arten livnär sig på havsanemoner. Den är en sekventiell hermafrodit som byter kön säsongsvis. Äggkapslarna är pyramidformade och läggs på sandkorn. Arten har veligerlarver med pelagisk utveckling.

Hot

Artens status i svenska vatten är som tidigare nämnts oklar, men den tycks numera vara mycket ovanlig. De mjukbottnar som arten förekommer på utsätts för sedimentation till följd av övergödning, trålning och muddring. Miljögifter, särskilt organiska tennföreningar, har också visat sig vara ett mycket allvarligt hot mot flera arter av snäckor eftersom de påverkar reproduktionen.

Åtgärder

Det är viktigt att miljömålsarbetet med att minska tillförseln av näringsämnen och miljögifter till havet fortsätter och intensifieras. Det är dock svårt att föreslå mer specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status i dagsläget är synnerligen bristfällig.

Litteratur

Agrenius, S. 2003. Muntlig information.

Fretter, V. & A. Graham. 1982. The Prosobranch Molluscs of Britain and Denmark. Part 7 – “Heterogastropoda” (Cerithiopsacea, Triforacea, Epitoniacea, Eulimacea). *J. Moll. Stud.* Supplement 11.

Graham, A. 1988. Molluscs: Prosobranch and Pyramellid Gastropods. *Synopses of the British Fauna (New Series)* No. 2. The Linnean Society of London.

Hubendick, B & A. Warén. 1973. Småsnäckor från svenska västkusten - 5. släktena *Eulina*, *Balcis*, *Mangelia*, *Clathrus* m.fl. *Särtryck ur Göteborgs Naturhistoriska Museum Årstryck* 1973.

Jensen, K. R & J. Knudsen. 1995. *Annotated checklist of recent marine molluscs of Danish waters*. Zoological Museum, København.

Hansson, H. G. (Comp.), NEAT (North East Atlantic Taxa): *Scandinavian marine Mollusca Check-List*. Internet Ed., Aug. 1998. (<http://www.tnbl.gu.se>).

Författare

Peter Göransson. © ArtDatabanken, SLU 2005.